

GASETA DE VILAFRANCA

ANY I

1 DE JUNY DE 1926

NÚM. 10

Al marge de l'exposició artística

Les tasques preparatòries de la primera exposició artística del Penedès són en marxa.

El Penedès dona la sensació d'una comarca en dissolució. Manta vegada n'hem dit les causes: la divisió político-administrativa. Cada poble ha emprès una ruta diferent, sense ganes de saber gaires coses del veí. Més d'un cop ens hem cantat les quaranta mútuament i damunt els nostres teulats de vidre s'han romput sovint els plats de tal o tal vila. Potser el mateix soroll de la trencadissa ens ha fet adonar que, a aquest pas, perdríem bous i esvelles i, com que en el fons del fons el seny aigualeix la mica de vinagre que portem dins, ens han vingut ganes de captenir-nos com a bons germans i tenir la festa en pau. Vet-nos, doncs, disposats a afegir de bell nou les miques i bocins d'aquesta àmfora romana que es diu Penedès.

Com a conseqüència d'aquest mutu apartament, la gent, el poble del Penedès ha anat desconeixent-se i ha negligit conèixer allò que podríem dir que és el rovell de l'ou del nostre ésser o, dit en altres mots, l'ànima que ens dona vida. Els d'una vila coneixem d'una manera imprecisa i somera la mica d'història i de riquesa artística que tenim; però són pocs els qui saben tots els topants de la nostra comarca.

Deiem en el nostre primer número que dintre la perifèria del Penedès podrien realitzar-se paral·lelament dues tasques: una de recerca i l'altra d'expansió literària.

Llençada que fou la idea d'una exposició d'obres de pintors penedesencs, els encarregats de dur-la a terme l'han deixatada fins a convertir-la en una àmplia exposició general, la qual aplegarà tota la gamma polícroma que constitueix el nostre patrimoni artístic. Aquesta exposició, la celebració de la qual anirà repetint-se anyalment a les principals viles comarcanes, és l'inici d'aquella tasca de recerca i investigació que al·ludíem.

No es tracta, doncs, d'una exposició única sense solució de continuïtat, sinó d'un seguit de manifestacions que comporten una obra persistent, pacient, ben orientada. Hom ha parlat ja de la constitució d'una entitat per assegurar l'eficàcia i la seqüència d'aquesta tasca, per catalogar el tresor espars i per fer conèixer, pels mitjans corrents de divulgació, el Penedès.

Tot això ve a demostrar que hi ha encara una corda sensible en la nostra lira atrotinada i tant de bo que la vibració d'aquesta corda ressoni per les planes i les muntanyes i les platges i desvetlli el nostre esperit i les nostres activitats abaltits. Deixem-nos dur per l'optimisme a malgrat de la volubilitat de què se'ns ha fet sovint retret.

Som volubles? La nostra obra fins ara ho palesa. Però cal dubtar que aquest mal sigui ingènit en nosaltres i crònic. Sovint la interrupció de tasques empreses ha pervingut d'altri. Manta vegada per manca d'ambient, perquè el públic no ha correspost. No voldríem pas que l'obra de les exposicions hagués de veure's truncada igualment. Almenys, l'ambient actual n'asegura l'èxit i la continuació.

Els millors amics de l'home

«Fet i fet, això dels llibres encara interessa als vilafraquins i no hem parat fins a descobrir notes íntimes del veí de Estocolm, qui al cap d'un més donà un altre tomb per les nostres biblioteques, les de societats grosses on hom pren cafè:

En entrar al *Casino «Comercial»* s'albira un cartell on en els mateixos tipus d'impremta que els títols de President, Tresorer, Secretari, etc. hi ha el de Bibliotecari. Aquesta igualtat de categoria tipogràfica és de bon auguri.

Les pretensions no queden confirmades en veure l'armari xic i l'armari gros; tancats sempre. Què diastre deu fer el Bibliotecari?

Els estatuts diuen que podrà proposar els llibres a adquirir. Realment, per roman-dre en uns baguls vidriats com els d'ara no cal esmerçar quotes en omplir els prestatges buits. Amb el centenarot de volums, closos sempre, n'hi ha prou i massa.

Què diastre deuen fer els Bibliotecaris? He parlat amb un soci que una bella tarda, fa anys, li passà pel cap de fullejar una de les obres de la vitrina. Sortosament, trobà el conserge. Dissortadament, ni aquest tenia la ditxosa clau. La tenia el Bibliotecari. El Bibliotecari anava al local tots els dissabtes al vespre... Grotesc, grotesc!

Decididament, aquella biblioteca no es pot comentar com biblioteca servint; perquè no és una biblioteca. És un mort; dintre d'un taüt esquifit. Millor seria treure'l.

El «Centre Agrícola» ofereix la meitat més de llibres. Els ofereix si baixes una trentena d'esglaons, si trobes algú que tingui la clau, si deixes que els concurrents al cafè s'adonguin

que t'ha agafat l'humor de mirar un llibre i si tornes a pujar la trentena de graons.

Es coneix que un any o altre, algú ha fet aquest exercici tan còmode i digne del més ric estatge social de la contrada. Es coneix perquè en alguns prestatges hi ha un volum cap per avall.

Advertiment: El gran armari esquerrà no és una llibreria. És un rebost bibliòfil de mals endreços. No hi ha cartons, però hi ha vetes. Si deslliguesis, atenant-te a les conseqüències, podries veure com s'editava la Revista de l'institut l'any 1862, per acabar mirant notícies de la Gasetta Agrícola de l'any 1888, tot passant per «El Mataronés» del 78.

No hi ha cap «conservador del Museu» que tregui aquella «escaparata» del abandó, expulsant-ne (no espolsant-ne) els periòdics lligats (no relligats), o esmerilant els vidres?

A Vilafraanca les coses que no serveixen per a res no les acaben de desar, s'estimen més exposar-les al cop d'ull d'algun personatge foraster.

Decididament, aquella biblioteca és un mort; però un mort dintre d'un fèretre regi, un fèretre malaguanyat.

La nova Biblioteca del Casal és un albat.

Un albat que encara no té caixa.

Per ressuscitar-lo i fer-lo créixer caldrien unes injeccions de intel·ligència i voluntat.

No hem pogut traduir més notes del visitant. Té raó, no té raó? Podria ésser que tots li donessin la raó; tots menys els qui, donant-li pràcticament, podrien remeiar alguna cosa.

Les sales de lectura a Vilafraanca (lectura de diaris altres periòdics i revistes il·lustrades) han tingut bon èxit, tenen èxit.

Les sales de lectura de llibres, les veritables Biblioteques, podrien assolir un èxit semblant.

Caldria començar per aplicar a aquestes últimes, els mateixos principis que formen la base de la popularitat d'aquelles, sense barrejar-les:

Llibres a l'abast de la mà. Comoditat.

P. REGULL PAGÈS

Post-Scriptum. Els bons lectors que hagin repassat dues vegades els dos articles, constataran que no s'hi ha parlat de la qualitat dels textos, ni tot just del nombre. Hi ha comentaristes precipitats i mal llegidors.

De classe de llibres, de la Casa de la Vila i d'altres cases amb biblioteca en deurà dir quelcom el ciutadà estranger i darre-ra d'ell nosaltres.

Enraonies

Plany

«La Revista» ha mort...

Ha tingut una agonia llarga, llarga i anguniosa. Temps enrera publicava un manifest audaciós, saturat de seny, on cridava a tots els amants de les belles coses. Semblava una millora en la seva pesada malaltia, però, així era la revifalla de la mort.

Potser suscitarem les ires d'algu en dir que «La Revista» és la millor revista del seu gènere que s'ha publicat a Catalunya.

S'ha dit que feia literatura de capelleta. Potser sí. Potser no. A les seves pàgines pures, hi ha estampats tots els noms il·lustres de la Catalunya del seu temps.

Va vibrar, va palpitir, va panteixar fins l'últim moment. I ha mort perquè no l'hem estimada prou, perquè no l'hem estimada tots.

Avergonyim-nos-en.

L'ànima subsisteix, però, l'ànima no mor, l'ànima és meva, dirà l'ànima de la perduda publicació a semblança del poeta.

Moriren els fulls, ha mort la carn que era la nostra carn.

Oïdal el nostre plany no són pas unes absoltes tristes, sinó un cant.

Cantem, cantem aquell vers que Maragall posava als llavis del Serrallonga dels set pecats capitals:

Crec en la resurrecció de la carn.

...

Enric Borràs

Què direm de nou del nostre gran actor, glòria suprema de l'escena catalana, després dels elogis incondicionals de plumes més àgils que la nostra?

És amb motiu de trobar-se entre nosaltres el gran artista que gosem de parlar-ne tímida-ment.

Una temporada d'actuació a Romea, i, com per arts d'encís, el casal del carrer de l'Hospital ha esdevingut el primer teatre barceloní.

Guimerà, Pitarrà, Iglesias, Russinyol, altra vegada genial-ment interpretats.

Prova? A més dels elogis de la crítica, el teatre és insuficient àdhuc els dies feiners. És clar que molts no donaran cap força a aquest últim argument. Nosaltres sí. Creiem que en el cas particular dels nostres autors, és el públic nostre el crític per excel·lència de la mateixa manera que Pirandello, Bernard Shaw i Vildrac trobaran respectivament a Itàlia, Anglaterra i França i entre el públic, crítics que almenys tenen l'avantatge de no ésser professionals.

No creiem apuntar cap idea nova en manifestar com guanyaria en prestigi el nostre teatre, si En Borràs es quedava definitivament al costat nostre.

Sigui'ns permès d'enviar-li d'aquestes pàgines estant, la nostra entusiasta salutació.

A Enric Borràs, insuperable, immortal, personalíssim: Salut!

SYCANDRA

Saviesa és no desviar-se de la natura de les coses i afai-sonar-se segons la seva llei i exemple.

Cròniques banals

PINDÁRICA BLAU-GRANÀ

No som fanàtics ni exagerats, mes comprenem la fe del poble que va dir un dia:

—Heu de portar-nos la victòria.

I la dugueren.

Què hi fa que sigui de la força el bes i el bes de la destresa, si a dintre bull el nostre enteniment, la voluntat tan lliure i l'esperança.

Onze blau-granes que ens heu conquerit aquell trofeu i l'animadversió:

Salve vos dono.

Vostra bandera que flameja als vents de l'esperit que venç serà sempre un exemple: que la senyera amb blau i amb el vermell sols és un camoflage.

FLY

Gargots del dilluns

GLOSA DE CORPUS

Si les roses són les flors de la diada de Sant Jordi, els clavells vermells ho seran de la de Corpus.

Clavells vermells, vius, flairosos, exultants, com la diada.

I la ginesta direu? La ginesta també. La ginesta, és la flor senyora dels camps, que per Corpus vindrà a catifar la vila, amb una flonjor de neu i una llum clarament àuria.

Però la ginesta serà la flor, el color de fons. Pel damunt del seu or, la rojor dels clavells, serà més viva i refulgent.

No digueu que no sigui una bella cosa, la rojor sagnant dels clavells damunt un llit de ginesta groga com el sol.

...

...

...

R. G.

Guspires

La gent no diem mai el que sabem o no sabem mai el que diem.

Com més cerco de contras-sar la valor d'aquesta proposi-ció en l'experimentació perso-nal, més m'adono de la immensa irrefragable veritat que enclou.

No anéssim massa depressa a bescantar la vulgaritat. A nosaltres, gent vulgar, ens escau de dir que la vulgaritat és tant necessària a la vida, com la saviesa, tant com el pa, tant com l'aire.

Ací teniu una vulgaritat: digues-me que m'estimes i seré feliç.

Però, fixe'u-vos, seré feliç, sense hipèrbole.

En què consisteix la felici-rat?—preguntem-ho, ara que ve de pas.

Com a substància fora llarg d'explicar. Com a circumstàn-cia, podríem dir, per un cantó, que amb la felicitat ens passa una cosa així com amb la mort: com més llunyana la tenim menys hi pensem. Però tantost sentim el seu fregadís d'ales batent damunt nostre, tot és pensar, en la mort per defugir-ne el frec contacte, i en la felicitat per engrapar-la ben foria i ben corpòria al costat nostre.

RED

Les minves de l'Abril

(Per a Dolors Avelló, nard de passió, arbrissó
de gràcia, foren escrits aquests versos amb
motiu del seu primer vestit de llarg).

L'abril ja mor en la delícia
de la brancada que inicià el florir.
La nuesa de l'aire fa propícia
la vermellor del llavi fresc i fi.

El teu llavi, o amiga!, que frisava
en el somriure primicer,
l'abril, que ja fugia, li omplenava
el canticel d'un tremolós dalser.

I eres la flor totjust oberta
en la brancada adolescent.
Duies la trena al bes del sol oferta
i era revolta de les mans del vent.

Obries els teus braços
per abastar les hores, que, volant,
tornaven indecisos els teus passos
—o la oronella que se'n va xisclant!

En lloc del xiscle breu de l'oronella,
ara et plaurant els plors del rossinyol,
l'argent tremoladís d'alguna estrella
i el repòs del migdia ple de sol.

La joventut al teu costat venia
sense que tu l'hagis sentit,
i cada rosa que floria
te la posava al pit,
i poc a poc el pom creixia
i el pas esdevenia menys ardit.

I feia la paraula més quieta
l'assossec de les roses esclatants...
Ara deleixes la sageta
clavada al pit, entre els clavells sagnants.

Ara el que diu el ventitjol escoltes,
i, si et besa la pell, et fa estremir.
La meravella de les trenes soltes,
entorn la testa te la vas cenyir.

La joventut d'ençà d'aquesta hora
ja sempre més et donarà la mà,
i et tornarà la pensa obiradora,
i la mirada dolça d'esperar,
i la rialla menys sonora
del gran perfum que hi posarà.

La adolescència com un crit s'és fosa;
la joventut arriba com un cant.
La joventut a dintre cada rosa
posa una vida tremolant.

La joventut, en la brancada
que era florida bojament,
penja el repòs de la fruitada,
vinclant-la gràcilment.

O joventut, delícia rara,
fruit saborós, arbre florit,
frescò i cancó de la fontana clara
que regalima dintre el pit!

O joventut, rialla d'alegria,
que lentament es va tornant
més lluminosa cada dia,
com blat que es va daurant.

Com blat que es va daurant, madures
la nostra vida, perquè fruiti en or.
O joventut, quan el teu cant atures,
l'arbre s'esberla dins el vent sonor!

JOSEP M.ª CASAS DE MULLER

PEL PENEDES

Castell de Gelida i església

Gelida, com tot poble que s'estimi, té el seu castell. És assentat sobre una roca o un conglomerat de roques, inaccessible a dreta i esquerra,

Els entesos creuen que té vuit segles d'existència, que ja és molt.

Un dels segells més frapants d'antiguitat es troba a l'escala oberta de cara al portal d'entrada.

No es guarda sencera cap dependència del castell. Les seves runes, patinades pel segle és clar, mostren, la gran importància que en el seu temps degué tenir.

Són majestuoses les propor-

cions de la torre de l'homenatge de la qual es conserva la part baixa.

Dintre la fortificació hi ha l'església. Hom creu que la primitiva és continguda dintre de l'actual. Aquesta no té res de remarcable com a obra d'art; a l'interior l'escola de Xurri-guera té unes petites representacions; en les seves parets no hi ha finestrals de cap mena; això, diu que és una particularitat que s'ha de tenir en compte. El campanar és construcció nova en relació al restant del temple, posat que guarda amb fidelitat les normes emprades després del Renaixement.

EDITH RODE

EL QUE NO ES POT HAVER

ASTRID DIEMAR i A. MESTRES

Ambdós són solters i s'han fet vells. Ell és un somniador. Ella, una rondinaire. Ell l'estima i ella no estima ningú.

Gent que els ha conegut de joves diu que ell no ha canviat, però ella sí. Diuen que era una noia bonica i de la gresca; diuen que tenia uns ulls!... però que devia ésser un dimoniet per tal com renyí amb ell que era un àngel.

Jo no el conec; però, sí, sembla un àngel i no tinc cap motiu per dir que el seu aspecte m'enganyi. A ella sí que la conec. No vull exagerar fins a dir que l'estimo, però si dic que m'agrada molt no diré res de l'altre món. No vull tenir llàstima de ningú, perquè vol dir fer-se gran a si mateix i humiliar el proïsme. No obstant, hauria volgut ajudar-la. Molts anys ha, abans que les ferides s'haguessin cicatritzat. Pot-ser no hauria pogut, perquè em fa l'efecte que el seu destí ha estat molt feixuc.

Ella l'estimava, i molt!, tan manyaga, tan dolça, tan seriosa i sincera! Tal com algunes saben estimar, i ell també l'estimava. Si tot no hagués estat així, no hauria estat tan tràgic. Perquè, altrament, ella hauria plorat un poc i en trobar-ne un altre, hauria vist que aquell no era el vertader i tot s'hauria acabat bonament.

Però ell la volia. I ell mateix sabia que era fidel i bo—massa fidel i bo—perquè en la seva ànima hi havia un sentiment passat—el fantasma d'un sentiment—envers una dona que havia estimat i l'enganyà. No sé perquè la primera dona el va deixar; potser perquè el seu cor tenia estargida l'ombra d'altri, en fi no ho sé i la meua vella amiga tampoc no ho sap.

Però sabia que lluitava amb aquella ombra i coneixia la primera dona, el record de la qual no podia morir en els somnis del seu estimat. És a dir podia morir, per tal com morí. En realitat, es morí el dia que la meua amiga ocupà el seu lloc.

I ho feia sabent-ho. Perquè veia que cap arma, ni l'amor, ni l'odi, ni la prudència, no podia anihilar aquell fantasma que entrava al seu cor i desfeta llur felicitat. I això seria ella, quan es feia a si mateixa «el que no es pot haver».

Homes d'aquesta mena, existeixen. Persones que prefereixen els somnis a la vida, qui estimaran la pròpia dolor per fer-ne una dolçor, per a qui l'objecte no és mai el que hom pot arribar obtenir, sinó «el que no es pot haver».

Ella finí les seves relacions d'una manera completament vulgar. Es suprimí a si mateixa per ésser l'ideal dels somnis d'ell i esdevenir l'únic fantasma en el seu cor, i vencé quan deixà de lluitar.

De res no li valgué això per a engrandir-se; s'ha tornat rondinaire perquè hagué de comprar el seu triomf amb el seu amor. Té l'esperit ferit.

Quan ell, escasses vegades, la troba, la mira molt manyac, no entén aquesta dona tan estranya qui el plantà, però no té rancúnia; serva el record i la seva dissort, ell l'estima i ella ha tret totes les ombres del seu cor.

En canvi, ella no el mira dolçament; de on li pot venir la dolçor? Ella no valia un somni, sinó una realitat, i ell no duu l'ombra en el seu cor. Aquell cor era massa pretensions i d'això morí. I ells, que creuen que tot acabarà bé per la raó de l'amor, tan fidel a ell, s'enganyaran; perquè l'amor d'ell és el somni «del que no es pot haver» i viu solament perquè l'amor d'ella ha mort.

Per això ella és rondinaire. Per això m'agrada: no perquè és rondinaire, sinó perquè ho ha esdevingut. No veig que ella tingui motiu per somriure.

Els redolins d'En Milà i la pintura

Ara que Vilafranca, segons sembla, es desvetlla de cara a l'art, permeteu unes paraules de remembrança.

En Pau Milà i Fontanals era un artista, pintor i professor d'estètica a la Universitat de Barcelona. En el seu temps, ésser professor d'aquesta Universitat, volia dir ésser alguna cosa.

Doncs bé: ha caigut a les nostres mans, purament per atzar, una llibreta petita, fulls color de pols i lletra d'En Milà.

Posats a llegir, hem confegit un seguit de redolins d'allò més pintorescs. Parlen amb una gràcil ingenuïtat dels diferents caires de l'art.

Alguns d'ells, resulten completament estraforis i desencaxats en els temps que correm.

En altres, traspuja una ironia molt seriosa vestida amb casaca. Vegeu:

*Tombats en llits i poltrones
es guanyen poques corones.*

*Les muses, guapes donzelles,
ja no són verges ni belles.*

En parlar d'artistes hem trobat aquesta mostra, que no volem deixar arreconada:

*És l'escultor Donatello
Mestre de primo cartello.*

Verament, era forçat d'anar a raure a la melositat de l'italià per trobar un consonant digne de Donatello. Parlant d'ell, hom no podia pas emprar *xarel·lo* o *xitxarel·lo* posem per cas.

En un cop d'ull, vol condensar tota la representació de l'art a la terra:

*Són Rafael, Dant i Mozart
tres estels del cel de l'art.*

Per acabar donarem unes paraules de les que escrivia En Milà a propòsit de la pintura:

*El pintor és un poeta
que per pluma té paleta.*

*La religió no és resar
ni la pintura pintar.*

*Les obres de Rafael
en vida ens fan veure el cel.*

*De la pintura espanyola,
Velázquez és cap d'escola.*

*Rubens, cosa ben poc vista,
fou diplomàtic artista.*

I prou per avui.

M. VIADA

LA PREMSA VILATANA

L'any 1891, en plena crisi agrícola iniciada amb la invasió de fil·loxera i agreujada per la qüestió rabassaire, va aparèixer un setmanari d'idees liberals dit «El Panadés Federal» i que se subtitolava «republicano democrático federal y defensor de los intereses morales y materiales de la comarca».

Vol. III. VILAFRANCA DEL PNEUMON 3 DE FEBRERO DE 1894. NÚM. 65.

EL PANADÉS FEDERAL

SEMANARIO REPUBLICANO DEMOCRÁTICO FEDERAL

Y DEFENSOR DE LOS INTERESES MORALES Y MATERIALES DE LA COMARCA

TODA LA CORRESPONDENCIA AL DIRECTOR DEL PANADÉS FEDERAL N.º 17. La redacción en Vilafnca.

DIRECTOR ISIDRO RIUS Y FONT

CONTRASTE

Hace muchos días que hemos en la prensa vilatana para hacer frente a la crisis agrícola que nos afecta.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

El Estado es de los que creemos muy respetables los intereses de una gran comarca vilatana, que nos digna de atención por todos conceptos, puesto que representa una gran parte de la riqueza del país, pero que no creemos justo, que, en materia de agricultura, se le trate como a un extranjero.

Els llibres

PAISATGES I LECTURES, per Tomàs Garcés

Aqueix recull d'articles de Tomàs Garcés presenta dos aspectes que responen plenament al títol que els aplega. En uns, Garcés pinta l'ànima de la Naturalesa i minuciosament ressegueix el paisatge, d'una manera sintètica, però. I en altres, el crític ens mostra l'obra artística d'un home i ens fa també un paisatge a sa manera — massa personal potser.

Garcés poeta i Garcés crític són a bastament coneguts. D'aqueix llibre més ens plau a nosaltres el primer aspecte que el segon, degut tal vegada que no compartim algunes idees de l'autor en el darrer sentit.

L'estil, deliciós: és sempre cosa gustosa de llegir la prosa madura i alada d'un poeta. Tant, com anguniós de llegir els versos feixucs d'un que fou prosista jove. Cada cosa al seu temps.

ANTONI GUASCH

La Biblioteca pública del Col·legi de Sant Raimond

Ja no és a l'incògnit redactor «Teognis» d'«Acció» — el periòdic de la vila que més circula, diuen — a qui adreçem la paraula, sinó a la redacció en pes, que ja és prou càrrega per a un home sol i prou pena.

A tota la redacció que ha dit, amb una tranquil·litat envajable i amb proves aclaparants, que la biblioteca del Col·legi de Sant Raimond no és pública per a tothom.

Sí, senyors, us agradi o no, aquesta biblioteca es pública, com totes les biblioteques públiques del món.

Puc tenir un concepte equivocat de ço que són les biblioteques públiques, puc no tenir-ne cap concepte; és igual, no us hi capfiquéssiu massa.

El que sé, perquè tinc el deure de saber-ho, és que la bi-

blioteca de l'al·ludit Col·legi de Sant Raimond, és pública.

Gosaria a dir, amb tots els respectes que són del cas, que «Acció» o almenys algun dels seus components, hauria de tenir l'obligació de saber-ho. Potser no, potser també estic equivocat. Bé, pel cas és igual, anem seguint.

Cal esmentar, però, que a mà dreta, en traspasar la llinda del portal d'entrada al saló, tota persona que hi hagi estat una sola vegada, haurà vist un cartell, emmarcat en negre, que assenyala les hores destinades a la pública lectura. És un detall que val la pena de tenir en compte.

Toquem un altre extrem. Heu de saber senyors — temo que ja ho sabeu — que per entrar a la Biblioteca de l'Institut d'Estudis Catalans, que és una biblioteca pública i ben pública, cal una tarja de presentació signada per un catedràtic, diputat o altre personatge d'aquest aire, la qual tarja ha d'ésser canviada per una altra d'admissió definitiva, que dura un any.

Heu de saber, senyors, — això, ja no ho sabeu, almenys ho heu demostrat — que per entrar a la biblioteca del col·legi de Sant Raimond ni cal aconseguir presentació escrita, ni permís de cap mena, ni res que s'hi assembli.

Ex-alumne o no ex-alumne, nacional o estranger, tusteu la porta, si és tancada, i us obriren; saludeu, o no saludeu; demaneu per la Biblioteca i sense dir una paraula més, si us sembla, us acompanyaran, en el cas que no hi hagueu estat mai, a la sala dels llibres. Suposo que pel sol fet d'acompanyar-vos no perdrà la condició de pública.

Indiqueu les obres que voleu i si hi són us seran deixades a l'acte.

Exactament com a les biblioteques públiques. Exactament.

Aquestes particulars t'atres pescades al vol del record, cal aparellar-les amb la prova documental — què us creieu — de la publicitat eixida de la biblioteca en qüestió.

Era dirigit pel qui després va ésser diputat a la Mancomunitat, Isidre Rius i Font, i hi escrivien molts dels qui més tard han esdevingut dirigents dels republicans de casa nostra. S'imprimia a cà l'Antoni Comes i era d'un format de 32 per 44 centímetres.

Reproduïm, en fragment, el que segueix:

Una visita al Xich de la Barraqueta. — Hace algunos días nuestro integerrimo Director me subsanó los continuos impulsos que latían de mi corazón para conocer mi admirador en la experticidad que demostró en el campo de batalla aquel campeón de la República.

Recibidos democráticamente en la casa mentada, vimos los ciudadanos Juan Martí, Benet Breco y Brecons, maestro laico de dicho pueblo. Estaba sentado en mi frente, el primero, aquel soldado infatigable, enérgico y heroico; en la izquierda, el segundo, aquel hombre valiente, recto en cumplimiento de su deber y entusiasta por su causa; y en la derecha, el último, el celoso y activo hombre que no perdona género de sacrificios. Estos ciudadanos que contribuyeron en las operaciones que en de-

fensa de la patria y de la República sacrificaron sus fuerzas con el popular Xich de la Barraqueta coronado por la serie de sus triunfos con brillantes y fructíferas campañas, por tal mérito permanecen algo oscurecidos, porque por algunos han cometido un grave delito en los calaminosos tiempos que corremos, son republicanos, demócratas de corazón, ciudadanos perfectos, caballeros cumplidos, amigos hasta el sacrificio, probos hasta la escrupulosidad y esclavos de sus palabras. ¡No es crimen la falta de palabra del general Martínez Campos que traicionó a la federal! ¡Oh si fueran monárquicos y aristócratas, cuantas desaliñadas líneas se compondrían en las páginas de Historia de España.

Después de recordar algunos hechos, el Xic de la Barraqueta

Fem història? Fem. Era l'any 1908 i precisament al mes de maig, que el Director del col·legi de Sant Raimond adreçava als ciutadans de Vilafranca una invitació circular, en termes com aquests: «El Col·legi de Sant Raimond de Penyafort que dirigeixen els P. P. de la Sagrada Família, desitjós de contribuir, segons la possibilitat dels seus mitjans, al progrés de la veritable cultura social, etc... ha determinat obrir, en una de les grans sales de l'esmentat Establiment, una BIBLIOTECA PÚBLICA, sota l'advocació de Sant Raimond de Penyafort.

En aquesta Biblioteca tindran lliure entrada i bon acolliment, tots els que vulguin nodrir llur intel·ligència amb els saborosos fruits de la sana lectura, i podran seguir la marxa progressiva de les ciències i de les lletres en les fonts més pures dels millors autors antics i moderns.

D'aquella data ençà, la biblioteca continua oberta al públic, a tot el públic.

Es desprèn clarament que no cal ésser ex-alumne per entrar-hi. Vulgueu nodrir la vostra intel·ligència i podreu formar part del públic que pot ésser-ne lector. Hom imposa, tanmateix, una condició ben simple.

Amb tot i això, a l'abast de tothom, un periòdic, pot continuar dient que la biblioteca del col·legi de Sant Raimond, és particular. Nosaltres no ens hi enutjarem gens ni mica. Potser, potser, caldria aguantar el punt i tot.

M. BENACH

NOTA: Ja que hi som, parlem de la Biblioteca.

Les parets de la sala són bellament esgrafiades. El local per si sol, invita al recolliment i a l'estudi. Ara passen de tres mil els volums catalogats amb tota cura. A més, hi ha un bon munt de llibres arribats de bell nou a punt de catalogar. Els classics, la literatura mundial, les enciclopèdies més modernes i els llibres d'estudi hi són degudament representats. En dos mots: és una biblioteca popular on pot anar a espigolar i a collir el jove que emprèn la ruta i l'home fet, més primmirat.

No és una biblioteca especialitzada en una determinada matèria.

Això sí, és poc visitada, cal dir-ho. Però és pública.

Decididament, no plau a Vilafranca el recolliment d'una sala d'estudi. Vilafranca voldria, per treure's un pes de sobre, que totes les biblioteques fossin particulars.

Aleshores, potser, certes inhibicions tindrien excusa.

Beneïdes rauxes

Algú ens troba excessivament enamoratissos, rampelluts. Avui ens atreu això, l'endemà allò, el despús-demà el de més enllà... Constància, continuïtat? Paraules vanes. Inestabilitat sempre.

«Aquestes rauxes, heu vingut a dir, ens costaran cares».

No tant, amic, no tant! No us faci esverar pas el nostre arrauxament. Stendhal ha dit que les rauxes vénen d'una secreta lassitud de la virtut i de l'enuig produït per l'uniformitat de la perfecció. Imagineu-vos que Vilafranca se les hagués donades pel cantó del menjar, beure i no fer res. Què hauria estat de la vila sense les rauxes que el temperament nostre ha ocasionat? O suposeu per contra, que hagués estat la tònica general el desfici de fer. Si avui tenim un «poble nou» indià, mancat de gust, compteu el que fóra tota la vila. Mal que mal, ens resta l'esperança que una rauxa ho remeiarà qualsevol dia.

Noteu, o coincidència!, que els nostres rampells són provocats sempre pel bon gust. Ara mateix, una d'aquestes rauxes ens permetrà de fer la coneixença d'un estol de pintors que viuen al nostre encontre i de l'existència dels quals molts no saben res, i de descobrir riqueses ignorades.

Jo crec, doncs, que això no ha de suscitar jeremiades, sinó cants d'hossana. Tenim una mina; no ho neguéssiu pas. Una mina que hauríem de saber explotar.

I potser és la nostra inexpertesa la causa de l'inestabilitat del moltes coses.

PERE MAS I PERERA

El Penedès a través la premsa

EL FUTBOL I LES RENYINES

«El Baix Penedès», del Vendrell (8 de maig), es plany, en un editorial «La compenetració comarcal», de les rivalitats interlocals, abrivades pel futbol.

«És cosa altament perjudicial —diu— per als comuns interessos de tots i no hi haurà ningú que sostingui que val més l'exercici d'un esport que l'amistat i concòrdia entre tots els pobles d'una comarca».

I després demana a la premsa de tot el Penedès si és oportuna «una croada que ens agermani i confongui a tots els penedesencs dintre un comú amor».

«Acció», de Vilafranca (15 de maig), correspon al convit del confrare vendrellenc. Després de plànyer's del futbol mal entès, conclou:

«Cal que la premsa comarcal treballi intensament per salvaguardar la compenetració entre les viles i pobles del Penedès, ara a punt d'acabar-se de trencar per culpa d'un esport mal entès.»

«Badalota», de l'Arbós (23 de maig), també hi intervé i i acull amb entusiasme la idea d'un apropament comarcal. Voldria «la transfiguració del Penedès en el Penedès ciutat, espill de comarques, el més ben llavorat carreu de la renaixent glòria de la nostra pàtria.»

Poca cosa ens cal afegir. Un dels nostres editorials (15 de març), «El futbolisme desviat», ha definit prou clarament la nostra posició davant l'afer que, més tard, han embestit els al·ludits col·legues. Per altra part, del nostre primer número venim assenyalant la conveniència de fer obra positiva per a la reconstitució de la nostra comarca esmicolada.

Ara, aquest desvetllament sobtat i espontani pot posar en joc tots els projectes concebuts proa al Penedès, en la seguretat de tenir qui facilitarà les tasques. I si la premsa, amb la seva veu, aconseguís de desempolsar el camí, hauria fet una bona obra.

L'exposició artística

La Comissió que l'organitza ha obtingut la cessió d'un esplèndid local de la nostra vila per instal·lar les obres que han d'integrar la I.^a exposició artística del Penedès: l'antic palau del Marquès d'Alfarràs, esdevint estatge del Col·legi de Sant Raimond de Penyafort.

Lloc recollit i, per tant, escaient. Situat en una de les places més prestigioses de la vila, amb la casa pairal del Bisbe Torres, el palau del reis d'Aragó, la Basílica de Santa Maria que li fan escorta. La disposició de les sales, llur perspectiva, l'ambient, tot permet d'assegurar que el marc serà digne del seu contingut.

Ara que molts tanquen els ulls a la llum clara, és de lloar i d'agrair aquesta franca i sincera hospitalitat que els directores d'aquella venerable casa d'estudi atorguen a les manifestacions de l'esperit.

Crònica

CONCERT

La Banda Municipal, de Barcelona, donà, diumenge de pasqua, un concert a la sala de la Societat «La Principal».

Amb aquestes paraules sobries n'hi ha ben bé prou per deixar anotat el pas entre nosaltres d'aquella excel·lent agrupació instrumental.

...

NOVEL·LA

El nostre constant amic particular i no menys constant col·laborador de la GASETA, En Lluís Ràfols, circumstancialment allunyat de nosaltres, ha escrit suara una novel·la curta, que ha vist publicada a la col·lecció de les anomenades d'ara.

Per expressa imposició de l'amic autor, ens hem d'abstenir dels elogis que el fet ens suggereix i necessàriament hauria de comportar. Ens sap greu: tant com ens plauria d'escampar damunt la seva obreta, unes quantes fulles del llor heroic, a tall d'homenatge cordial, al qual

l'amistat i l'admiració ensems, ens duen. Però som o no som gent lleial amb les coses que ens mereixen lleialtat?

No cal tampoc parlar de l'obra considerada com a producció de la novel·lística contemporània. És una novel·la curta que no aspira a tant d'honor, una novel·la curta, això sí, que ha estat curosament treballada per les mans d'un artífex de la joia escrita, digne de la millor estima.

Un sol motiu ens anem a permetre de retreure, baldament ens costi d'exposar-nos a la desagradança de l'amic autor: la seva novel·leta, és l'única obra literària que ha produït en forma de publicació particular, la nostra generació.

L'única i pel mateix fet, la millor.

Amb la qual cosa, sense voler, haurem fet la il·loa implícita i explícita que ens havia estat defès de publicar en aquestes pàgines nostres, agradades sempre del que és clar, senzill i obert.

...

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA

El pròxim concert que aquesta entitat oferirà als seus associats, anirà a càrrec del violinista Costa amb el concurs del pianista Blai Ner.

...

OBRES

Quan érem a punt de veure acabades les obres que hom realitzava a la plaça de Sant Joan, s'ha produït un incident d'ordre administratiu, que com a primer efecte ha provocat la suspensió de l'enrajolat de la plaça, que anava a començar-se.

Quina llàstima, ara que som vora Corpus. No hauríem lluitat pas poc.

...

LES TROANES DE LA RAMBLA

Aquelles troanes del nostre passeig versallesc, que hom qualificava d'esquifides i sense vida, treuen una ufana que fa feredat.

Eren totes arrengrerades, totes quietes, somogudes tan sols pel pulveritzador de l'aigua de la

Bleda i la pols del camí, que cada dia les amanyagava amorosament.

Feia dies, però, que les vèiem, creixent braços en l'aire, amb un posat esfereïdor. Amançaven àdhuc, de travessar el cim dels plàtans bon minyons.

Avui, al matí, hem vist amb complaent satisfacció que unes fisores compassives rasuraven els cabells esbullats de les troanes somnolents, la qual cosa les posa a to de la moda femenina i de l'ambient estival que ha començat d'iniciar-se amb una ràbia digna de millor causa.

...

SARDANES

Diumenge que ve, el «Foment Sardanista» obsequiarà els sardanistes de Vilafranca, amb unes quantes audicions de sardanes, que com és de llei seran puntuades pel bo i millor de casa nostra.

Hom ha confiat l'execució dels programes a una cobla de Vilanova de recent constitució.

...

L'ORFEÓ

L'Orfeó Vilafranquí ha anat a passar els dies de pasqua a la muntanya de Montserrat.

Uns quants dies de taral·la a la muntanya dels pics capriciosos, que té un monastir i entorn seu tota una organització urbana molt divertida i molt productiva, és sempre una cosa delitosa.

La gent de l'orfeó els sapigué aprofitar amb aquell humor viu i de bona jeia que tan bé ens fa quedar als vilafranquins quan anem pel món.

Una audició de cançons parrals donada a hora foscant, damunt l'estrada que hi ha a la plaça davantera del monastir, arribà al cor de cantants i oients amb punyent emoció, que hom hagué d'exterioritzar amb aquells picaments de mans tan fèrvids que només surten quan volem fer parlar amb ells el sentiment.

IMPREMTA CLARET
VILAFRANCA

Sastreria X. Bayer

ANGEL GUIMERA, 61

Aquesta casa ha rebut provinent de les millors fàbriques, un gran assortiment de trajos d'alta fantasia, en els quals trobareu dibuixos de gran novetat, com són els de tipus Tutenkamen.

No deixeu, doncs, de visitar aquesta casa

FOTOGRAFIA NOVA

FERRERS, 24

Postals des de 3 pesetes

Reproduccions des de 5 pessetes

Treballs per aficionats

Ampliacions

Treballs acurats

GASETA DE VILAFRANCA

Publicació quinzenal

Redacció i Administració: Sant Joan, 4

SUBSCRIPCIÓ

A Vilafranca: 2 ptes. trimestre

A fora: 2'25 ptes. trimestre.

Les vint cures vegetals de

l'Abat HAMON

guareixen la diabetis, albuminúria, artrisme i dolor, malalties del pit, del païdor, dels nervis, del cor, del fetge, restrenyiment, llagues de les cames, etc.

Efectes segurs : Completament inofensives.

Laboratoris botànics i marins, de Barcelona.

Esclusiva a Vilafranca: Farmàcia i Centre d'específics de JOAN BOSCH

Placeta de la Vila, 5, i Cort, 21.

— Telèfon 2

Proveu els nous models

OPEL

1926

Torpeus i Sedans, de 3 i 4 places

Consum 6 litres per 100 quilòmetres

Representant al Penedès:

JOAN FORTUNY FABREGAS

JOAN HILL

Importador

COMERÇ A L'ENGROS
Colonials : Drogues : Pro-
ductes químics : Confiteria :
Licors de Marca : Queviures
generals : Pesca salada

OFICINES I MAGATZEMS
Ferrers, 10, Font, 9
Telèfons núms 15 comercial
i 159 particular
Fabricació: Misser Rufet, 12
Apartat de correus, 12

Servei local i comarcal a domicili

Extraccies Cúrtents i Productes Químics, S.A.

BARCELONA

Adobs, sofres, sulfats
i productes enològics

Dipòsit : carrer de Clascar, 24

DR. ARMENDARES

Tarragona, 1

Telèfon 291

Tractament de les hèrnies
sense operació ni braguers

(Procediment del Dr. Piña)

Curació ràpida de les varices de les cames i he-
morroides per injeccions esclerosants.

Gastrobiol Rossell

Medicació específica contra les ma-
lalties de l'estómac i intestins

De venda:

FARMACIA INTERNACIONAL - Rambla del Centre, 17 - BARCELONA

Garatge Sport

Josep Bardalet

Lloguer de Cotxes de Turisme

TELEFONS { Garatge 263
Particular 341

PRAT DE LA RIBA, 27

Sots-agent dels renomats cotxes

No oblideu d'anar a restaurar les forces al

BAR JANÉ

GIRONA, 49 (enrte Corts i Diputació)
BARCELONA

MENJAR DE CASA - SERVEI ACURAT

Xamp-Most.

Xamp-Most?

Xamp-Most!...

Xamp-Most!!!...